

نقش احساس تنهایی و هراس اجتماعی در اعتیاد نوجوانان به شبکه‌های اجتماعی مجازی

صمد رحمتی^۱، اکبر خسروی منصور^۲

۱- دکتری تخصصی روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهید چمران، اهواز

۲- نویسنده مسئول، کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی و معلم آموزش و پرورش شهرستان کرج

چکیده

اعتیاد به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی بهداشت روانی نوجوانان را به خطر می‌اندازد، لذا شناسایی عوامل خطر مرتبط با آن اهمیت دارد. پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش احساس تنهایی و هراس اجتماعی در اعتیاد نوجوانان به شبکه‌های اجتماعی مجازی انجام گرفت. در یک پژوهش توصیفی-همبستگی تعداد ۱۱۰ نفر دانش‌آموز (۶۰ پسر، ۵۰ دختر) دبیرستانی شهر کرج (منطقه ۳) با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و پرسشنامه‌های اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی، احساس تنهایی و هراس اجتماعی را تکمیل کردند. داده‌ها توسط نرم افزار SPSS²⁴ و با آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون تحلیل گردیدند. نتایج نشان داد احساس تنهایی و هراس اجتماعی با اعتیاد نوجوانان به شبکه‌های اجتماعی مجازی رابطه مثبت معنی‌دار دارند ($p < 0.01$). همچنین احساس تنهایی و هراس اجتماعی به صورت مثبت پیش‌بینی کننده معنی‌دار اعتیاد نوجوانان به شبکه‌های اجتماعی مجازی بودند و ۴۱٪ از واریانس آن را تبیین کردند. بنابراین اگر منابع حمایت اجتماعی نقش خود را به خوبی ایفا نکنند، فرد احساس تنهایی و هراس را تجربه خواهد کرد و در نتیجه برای پر کردن خلاء عاطفی خود و دستیابی به حمایت اجتماعی به استفاده افراطی از اینترنت پناه خواهد برد؛ که این امر اهمیت اقدامات پیشگیری را در قالب برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای به نوجوانان در خصوص استفاده درست و مفید از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی نشان می‌دهد.

واژگان کلیدی: اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی، احساس تنهایی، هراس اجتماعی، نوجوانان